

СПРАВЕДЛИВИЙ РОЗПОДІЛ — ТЕМОЮ ПРОМОВИ ТРУМАНА

ОДВОРИТЬ ДВЕРІ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ДЛЯ СКИТАЛЬНИКІВ "БЕЗ НЕСПРАВЕДЛИВОГО ВИРІЗНЮВАННЯ" — КЛИЧЕ ПРЕЗИДЕНТ.

Вашингтон, 5 січня. — Президент Труман явився сьогодні в год. 1 сполудня перед обома палатами конгресу і зажадав від нього уповажнення перевести в життя кожну обіцянку, яку він проголосив під час своєї виборчої кампанії. Зпоміж багатьох програм новістю є домагання підвищити податки на 4 білліони доларів. Знаменитим же є його предявлення створити під державною контролею сталеві фабрики на випадок, як би приватні підприємці не були в спроможності їх вести. Президент проголосив засадю: "Кожний відінок нашого населення і кожна одиниця має право викидати від свого уряду справедливо розподілу" під цю засадю підтягнув такі головні точки своєї програми:

Скасування робітничого закону Тефта-Гартлі при одночасній заведенні давнього Акту Вагнера з деякими поправками. Піднесення мінімальної робітничої зарплати з 40 на 75 центів на годину. Поширення програми суспільного забезпечення й піднесення виплат цього фонду на випадок безробіття й на старечу пенсію. Введення медичної застраховки на такий підставі, як перешкода суспільному здоров'ю.

Призначення частини федеральних фондів для втримання прилюдного шкільництва. Продовження контролю чиниш. Продовження повноважень уряду для контролю кредитів для консументів. Продовження контролю для експорту, як теж заведення перешкоди при перевозі продуктів. Заведення перешкоди й приділів для матеріалів, яких нестачу дається відчутти. Уповажнення для уряду контролювати ціни й робітничі платні. Дати повноваження урядові перевести студії для продукції матеріалів, яких тепер обмаль, головню уповажнити уряд до побудови фабрик сталі, якщо приватні підприємства цього не зроблять. Поширення і посилення департаменту праці. Вживання обильних субсидій для земельного господарства, щоб втримати на відповідній висоті фермерські доходи. Пришпикати електрифікацію сільських околиць з метою принести життєві вигоди для фермерів. Обстоювати розвиток водної й електричної сили та побудувати доступ до моря по ріці св. Лаврентія. Втримати прибережні нафтові поля власність федерального уряду. Перевести законодавство для побудови мешкальних домів; побудувати найменше 1,000,000 домів з низьким коштом впродовж сьоми років. Перевести в життя програму зрівняння громадянських прав. Подбати за загальний військовий вишкіл молоді. Привернути до повного діляння закон про взаємний товарообмін та продовжити його на три роки. Одворити двері Злучених Держав для повосних скитальців без несправедливого вирізнування.

Відгук на промову президента. Тому, що конгрес складається в більшості з прихильників президента, його промову оплескували гомино конгресмени. Представники робітничих організацій привітали з одушенням заповідь скасування робітничого закону Тефта-Гартлі. На біржі підскочили цінні папери на знак поспішності в економічних справах і в продукції підприємств. Представники Республіканських груп заявили, що Труманова програма накладає величезні тягарі на населення й тому треба буде деякі точки оспорювати.

Приписують демократам захистання двопартійності в закордонній політиці

Вашингтон, 15 січня. — Республіканські сенатори під проводом сен. Артура Г. Ванденберга вийшли з закладами на адресу демократичних сенаторів, наче б демократи захитали засаду в'єднання закордонної політики на двопартійнім порозумінні. Закиди оперті на факті, що демократична більшість призначила для демократичних сенаторів 8 місць в комісії закордонних справ, а для республіканців тільки 5 місць. Ванденберг, який в минулому конгресі був головою комісії закордонних справ, а тепер є провідником меншини, заявив, що таке рішення виглядає на політичне рішення і що воно може містити в собі небажану ворожбу на майбутнє. Сен. Вейн Морс заявив, що демократи хочуть мабуть грати політику як з війною так і з миром. Сен. Албен Барклі, голова Комісії Керівництва, відповів, що призначення більшого числа місць для демократів не матиме ніякого значення для закордонної політики.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ В ОБІДІ НА ЧЕСТЬ ХАЙМА ВАЙЦМАНА.

Вашингтон. — З Білого Дому оприлюднено, що президент Труман поїде до Нью-Йорку на 19 лютого, щоб узяти участь в обіді для вшанування д-ра Хайма Вайцмана, тимчасового президента Держави Ізраїля. Тому, що Вайцман нема під пору в Америці, здогадуються, що він приїде на той час як гість на запрошення президента Трумана. Перші вибори в Державі Ізраїля відбудуться 25 січня, а президент заповів, що ця держава дістане повне признання Америки після виборів. Тому, що Вайцман є тепер головою чужинної держави, то на підставі дипломатичного протоколу він може прихити до Америки тільки на запрошення президента. При виголошенні промови президента в конгресі представник Ізраїля, д-р Елія Епстайн, сидів між іншими дипломатами, а це казувало б, що Білий Дім вважає його за повноправного дипломата.

ВАЖЛИВИЙ УСПІХ ВІЧА ІРЕНИ ПАВЛИКОВСЬКОЇ В ДІТРОЙТІ.

Дітройт, Міш., 4. січня. — Українське віче, заповижене на неділю, 2. січня, для виступання реферату Ірени Павликовської, європейської делегатки на Світовий Жіночий Конгрес, який відбувся недавно в Філадельфії, зібрав велике число українського громадянства, зокрема українського жіноцтва до Українського Народного Дому при Мартін Ст., а опісля до Української Хати при Грейлінг Стріт. Пані Павликовська вповні оправдала сподівання української громади і в своїм рефераті порушила всі найбільш питання української національщини, як це стверджує щоденник Дітройт Ньюз з своїм видання з понеділка, 3. січня. Крім пані Павликовської промовляли ще: адв. Іван Панчук, Катерина Хомяк і Анастасія Волкер. Вічею проводила пані Ірена Козаченко. На Фонд Матері й Дитини зібрано \$1,000.

ТРИГВЕ ЛІ ОБМІРКОВУЄ ЗАХОДИ ДЛЯ ІНТЕРВЕНЦІЙ В КИТАЮ.

Лейк Соксес, Н. Я., 16. січня. — Тригве Лі, генеральний секретар О.Д., повідомив вчора, що він обмірковує власні заходи для замирення Китаю. На звичайній пресовій конференції один з прививних запитав його, чи він і президент Асамблеї, д-р Еватт, не могли б поробити відповідних заходів для припинення громадянської війни на Далекому Сході, і тоді Лі заявив, що він досі про те не думав, але тепер цю справу обміркує.

ВТИКАЧІ ПРО БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ТЕРОР НА МАДЯРСЬКІЙ.

Мюнхен, 6. січня. — Вчора на місцевому аеродромі приземився несподівано пасажирський літак Мадярської Повітряної Лінії, і тоді виявилось, що на всіх 25 подорожних 22 були в мові з ні-

Британські коментарі про виступ президента Трумана

Лондон, 6. січня. — Ціла британська преса сьогодні вранці надрукувала широкі коментарі до вчорашнього виступу президента Трумана перед спільною сесією Конгресу. Виступ президента та його послання підкреслюючи, що сильні і прогресивні Злучені Держави Америки є вітальні для майбутності демократичного світу.

Лондонський Таймс твердить, що президент Труман простими словами сказав те, що необхідно зробити для рятунку демократії. Консервативний Дейлі Телеграф пише: "Сильна і заможна Америка є цілком в інтересі вільного світу, громадяни якого скрізь будуть жити надією, що президентів Труманові понаслідять так наладити справи своєї країни". Ди Ньюз Кронікл головню підкреслює, що своєю програмою президент Труман дорешти вибиває ґрунт з під комунізму в Америці.

НОВІ БРИТАНСЬКІ ЗАХОДИ ОСТОРОЖНОСТІ НА ОРІЕНТІ.

Лондон, 6. січня. — З втеменичених британських джерел повідомляють, що в останньому часі та як виключно засіб осторожності проти ізраїльських наїздів на арабську територію, в трансйорданському порті Акаба на Червоному морі зробив висадку новий відділ британських військ. Рівночасно натикається, що з'єднання Роел Ер Форс на аеродромі в Амман теж дістали відповідні підкріплення. Британське міністерство закордонних справ ані не заперечує цих вісток. В ізраїльських колах побоюються, що це можуть бути конкретні заходи для чинної британської акції проти Ізраїля, до чого Британія

ВИБРАНІ ПОЕМИ І. ФРАНКА ПО-АНГЛІЙСЬКИ

ЧЕРГОВИЙ ВКЛАД У. Н. С. В ЗБАГАЧЕННЯ АНГЛО-САСЬКОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКИМИ ВАРТОСТЯМИ.

Нью Йорк, 6. січня. — Становлення Українського Народного Союзу тількищо появилася у видавництві "Філософіка Лайбрері" нова українська книга в англійській мові, цим разом вибрані поеми Івана Франка, в перекладі покійного Персивала Конді та під редакцією Кларенса А. Меннінга (Ivan Franko: Selected Poems. Translated with a biographical introduction by Percival Cundy. Edited by Clarence A. Manning. Philosophical Library, New York, Pgs. 265. Price \$4.50). Книга, крім передмови проф. Меннінга та біографічного вступу про Івана Франка, має понад 50 вибраних поем, в тому такі, як: Вічний Революціонер; Наймит; Каменяр; Іван Вишенський; Мойсей; Семпер Тіро та цілий ряд інших. Перекладач покійного Конді знавці оцінюють за найкращі, які досі появилися. Книга має портрет Івана Франка на початку тексту та двокольорову (синьо-жовту) мистецьку обгортку твердої окладнини, з портретом Франка, Тризубом та українським краєвидом. Ціна книги — \$4.50 і її можна дістати в гарні "Свободи", 81-83 Гренд Ст., Джерзі Сіті, Н. Дж.

ПЕРЕД ПРОЦЕССОМ КРАВЧЕНКА В ПАРИЖІ.

(УБІ) — Кінцева дата заповиженного свого часу процесу Віктора Кравченка, автора книги "Я вибрав волю", проти французької комуністичної газети "Летр Франсе", встановлена остаточно на день 24-го січня. Як відомо, Кравченко виступив зі судовою скаргною проти тої газети за надруковування там наклепницьку статтю проти нього і проти його процесу перетворився в боротьбу Кравченка та його прихильників проти французької комуністичної партії, очевидно, відповідно підтримуваної її покровителями з Кремля. На судову розправу газета "Летр Франсе" викликає свідків з Советського Союзу. Для портія справи Кравченка, між іншим, українські втікачі з Советів повели широку акцію за збіркові матеріали і річєвих доказів тверджені Кравченка про советський режим.

4,727 ЖЕРТВ ХОЛОДУ ШАНГАЙ, 6. СІЧНЯ. (АП).

Місцеві добродичні організації повідомили, що протягом місяця грудня в самому тільки Шангаю було 4,727 смертних жертв холоду. Між тими, що позамерзали на вулицях, було 3,879 дітей, що їх батьки покинули, не маючи можності засобів піклуватись ними.

ОЖИВЛЕННЯ АКЦІЇ ПРОТИКОМУНІСТИЧНОГО ПІДПІЛЛЯ В ПОЛЬЩІ

Варшава, 6 січня. — Бовіство ще одного з місцевих провідників комуністичного Об'єднання Польських Робітників заставило вчора речника польського більшовицького уряду відверто признатися до сильного оживлення акції польського проти-комуністичного підпілля в останніх місяцях. Виявляється, що революційний рух в Польщі сильно скріпився головню від часу як проголошено примусову "добровільну" колективізацію сільського господарства. Від 3-го вересня польські революціонери вбили 17 провідних членів урядової комуністичної партії, що вважалися за "активістів".

Революційний рух поширений головню в області Плодка на північ від Варшави. Польські більшовики тепер обвинувачують Америку й Британію, зокрема радіопередачі "Голосу Америки" та британські радіоавдіції для Польщі, що вони, мовляв, підбурюють населення до виступів та злочинів проти уряду.

ФРАНЦІЯ ПІДДЕРЖУЄ КОЛОНІАЛЬНІ ДОМАГАННЯ ІТАЛІЇ.

Рим, 6 січня. — Італійський міністер закордонних справ, Карло Сфорца, заповів парламентарний комітет закордонних справ, що під час його недовгої участі з французьким міністром закордонних справ Шуманом в Каннес, той заповів йому французьку піддержку італійських претензій до африканських колоній з перед-фашистського часу. В італійських політичних колах вважають, що таке становище Франції може причинитися до полагодження цієї справи чотирма великодержавами ще перед нарадами Генеральної Асамблеї О.Д., на порядку нашої обі вона є поставлена. Міністер Шуман мав рівночасно підтримувати пропозиції повного зрівняння Італії в європейських та міжнародних справах, не вважаючи на її недавню участь у війні по боці Німеччини.

ЮГОСЛАВСЬКИЙ КОМУНІСТ ПРО ДВОЛІЧНУ СОВЕТСЬКУ ПОЛІТИКУ.

Білгород, 6 січня. — Ідеологічно-політичне напруження в "комуністичній сім'ї" між Югославією та іншими советськими сателітами виявилось вчора знову в гострому виступі секретаря югославської комуністичної партії проти дволичності советської домашньої й закордонної політики. Він наводив приклади, якто Совети вислали на Сибір і стріляли своїх власних громадян, які поважились ширити дефітизм і зневіру, яку тепер намагається советська пропаганда ширити в Югославії.

ПОДВІННА СИСТЕМА ЦІН В ЧЕХОСЛОВАЧИНІ.

Прага, 6 січня. — Під час вчорашніх нарад парламенту чехословацький міністер фінансів Яромір Доланський виголосив промову в справі бюджету, головною точкою якої була проблема введення подвійної системи цін для "бідних і багатих". Ця програма передбачує офіційний чорний ринок "для багатих", на якому ціни будуть до 450% вищі ніж нормально. Вони охоплюватимуть головню взуття, автомобілі, газоліну і т.п.

НІМЦІ КОНСТИТУЦІЙНО ОБМЕЖУЮТЬ СВОЮ СУВЕРЕННІСТЬ.

Франкфурт, 6 січня. — Німецька парламентарна асамблея в місті Бонн закінчила підготовку проекту конституції для федеративної західної німецької держави. Одною з важливих точок цієї конституції вважається добровільне обмеження німецької суверенності в користь міжнародних організацій. У відповідному уступі сказано: "Загальні постанови міжнародного права" творять частину федерального (німецького) закону та встановлюють права і обов'язки безпосередню для всіх мешканців федеральної (німецької) території". На цю саму тему вписано цілий ряд інших клявузль. Стверджується, що німці під цим оглядом не є перші, бо подібну потребу суверенності одної країни в користь міжнародних, отже і власних інтересів пізнали вже теж інші західні народи.

СОВЕТІ ВІДВОЗЯТЬ АМЕРИКАНСЬКУ ПОШТУ НА СХІД.

Треллеборг, Швеція, 6 січня. — Советські власті відмовились в прийнятті понад 2,000,000 фунтів різдвяних посилок з Америки до Польщі та східної Німеччини, — повідомили вчора шведські поштові власті. Совети завернули поштові посилки з кордону, заявляючи, що вони не признали шведсько-американського поштового договору та що це вони вважають американським намаганням зламати через Швецію советську блокаду Верліна.

ФРАНЦІЯ ТА ІТАЛІЯ В АВАНГАРДІ БОРОТЬБИ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

Париж, 5 січня. Поль Девінат, помічник прем'єра Кейля, ствердив в листі до англійської газети Менчестер Гвардіан, що світ не оцінює належно тих труднощів, що виникають для Франції з її ризальною боротьбою проти комунізму. Девінат підкреслює, що Франція та Італія стоять в першій лінії боротьби проти комунізму в Європі і під цим оглядом вони досі віднесли велику перемогу. Обі ці країни належать до тих нечислених в Європі, які цілком виключили комуністів від уряду.

ГОЛАНДСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР В ДОРОЗІ ДО ІНДОНЕЗІЇ

Гага, 5 січня. Голандський прем'єр В. Дреес відлетів вчора літаком до Індонезії, де мав би зустрітись з провідниками республіки та відбуту з ними наради. Головною ціллю своєї поїздки прем'єр назвав бажання одержати інформації з першої руки та поробити конкретні заходи для якнайшвидшого встановлення Злучених Держав Індонезії. Загально вважається, що поїздка прем'єра може багато причинитися до відруження теперішніх голандсько-індонезьких стосунків.

Анатоль Вовк.

Чому маємо два календарі?

Приблизно рік тому на сторінках „Свободи“ розгорнулася була обширна дискусія на тему: треба нам змінити наш церковний календар, чи ні? Тому, що справа і досі не рішена нашими церковними властями, ми продовжуємо вживати старого стилю у церкві, а нового у повсякденному житті.

Розглянемо сьогодні, на порозі нового року, як це склалося, що існують поруч себе різні календарні системи та пригляньмося, котра із них найкраща.

Завданням календаря є уможливити людям міряння та відзначування довших відступів часу. У природі маємо три роди натуральних мірял, на яких від найдавніших часів опирається міряння часу, а саме: довжина доби, довжина місяця та довжина сонячного року. Доба, це відтинок часу, в якому земля виконує повний оборот довкола своєї осі.

Місяць (астрономічний, а не календарний) триває від появи нового місяця на небі до другої такої появи, себто около 29 і пів дня. Сонячний рік визначається на підставі позірною руху сонця і він триває від весняного зрівняння дня із ніччю (припадає на 21 березня) до наступного такого зрівняння. Завданням творців календаря було узгодити довжину доби, місяця і року взаємно зі собою та з порами року. Тут, однак, показались великі труднощі. Коли докладну довжину сонячного року поділимо через довжину доби, себто 24 години, побачимо, що у році вміщається повних 365 днів та ще залишається лишні кілька годин. Іншими словами, число днів у сонячному році не є ціле. В подібний спосіб не дається поділити року без решти через довжину астрономічного місяця.

Щоб якось зарадити справі, старинні астрономи, творці жидівського та магометанського календарів, встановили, що кількість днів у календарному році не буде постійна, а буде мінятися за певними правилами. Даліше, вони встановили переступні роки, що мали бути на один місяць довший і звичайні роки. Це усе дуже ускладнювало рахунок часу. У старинному Римі, за часів перед народженням Христа, справа календаря була у великому непорядку. Дійшло до того, що за часів імператора Юлія Цезаря початок року припадав у вересні, замість у січні.

Щоб полегшити край цим безпорядкам, Юлій Цезар, порадившись із єгипетським астрономом Сосігенесом, установив в році 46-ти перед Христом новий календар, що від його імені і звється Юліанський. Тому, що як уже згадано, астрономічний сонячний рік не має повного числа днів, а тільки 365 і около одну четвертину дня (докладно: 365 днів, 5 годин, 48 минут, 46 секунд), Цезар встановив так: календарний рік буде мати через 3 лідируючі по собі роки 365 днів, а кожний четвертий рік буде на один день довший, а саме: місяць лютий у тому році матиме 29 днів, замість звичайних 28 днів. Такий рік зветься переступним роком. Таким чином середня довжина календарного року була 365 і одна четверта дня і календарний рік був лише на дрібку довший від сонячного року.

Справа календаря була отже, розв'язана, але як показалося не на завжди. Тому, що календарний рік був трошки довший від сонячного, він припізнався шороку у порівнянні зі сонцем на около 11 минут. Коли проминуло тисячу років від часу створення Юліанського календаря, цих кільканадцять минут дали разом вже коло 8 днів різниці.

З кінцем XVI століття Римський папа Григорій XIII рішив усунути цю різницю та зреформувати календар так, щоб він шов у парі з сонцем. В 1582 році він зарядив, що після четверга 4-го жовтня у тому році буде слідувати відразу п'ятниця 15-го жовтня, опускаючи в цей спосіб 10 днів, але заховаючи чергування днів у тижні. Папа Григорій зарядив даліше, що в майбутньому роки із повним числом століть, себто напр. 1600 чи 1900 будуть тільки тоді переступними роками, коли їх число можна поділити без решти через 400. Так напр. рік 1600 був переступним, але 1800 і 1900 не були. В цей спосіб середня довжина календарного року була дещо скорочена і різниця між календарним і сонячним роком зменшилася із 11 минут до 26 секунд річно. Проведену папою Григорієм реформу не всюди прийняли прихильно. Країни, де переважала римо-католицька віра, прийняли новий календар зразу, тоді як країни грецької та протестантської віри не прийняли цих змін, даліше вживаючи Юліанського календаря. Але з бігом часу і ті країни, бачучи перевагу нового календаря, одна по одній приймали Григоріанський календар.

Так, наприклад, Англія вживала Юліанського календаря, або — як інакше кажуть — календаря старого стилю, ще через сімдесят років, себто до 1752 року, Румунія до 1919 року, а Туреччина аж в 1927 році перейшла на новий стиль.

У нас, в Америці, так як і в Англії, вживали Юліанського календаря аж до 1752 року, так, що напр. дату відкриття Америки Колумбом ще і сьогодні подіаємо за старим стилем (12-го жовтня 1492 року). Дати пізніші від 1582 року, хоч в оригіналі подавані за старим стилем, перераховуємо на новий стиль. Так напр. кажемо, що Вашингтон уродився 22-го лютого 1732 року, хоч у документах записано, що він народився 11-го лютого того ж року.

Григоріанський календар сьогодні загально визнаний і прийнятий у цілому світі. Існують, вправді, поруч нього і старші, менше досконалі календарні системи, як напр. жидівський, магометанський чи Юліанський, але вони вживаються майже виключно в релігійному житті поодиноких віроісповідань. Ці календарі мають поважні недоліки. Жидівський календар напр. є дуже складований. Він має сім переступних років на кожні 19 літ. Звичайний рік у ньому може тривати 353, 354 або 355 днів, а переступний рік є на один місяць довший і має 383, 384, або 385 днів. У магометанському календарі, що оснований виключно на 29-згідно 30-денному місяці, календарний місяць не зв'язаний із порами року, так, що напр. весна кожного року припадає на інші місяці. Про недолік Юліанського календаря, а саме про відносно велику розбіжність із сонячним роком, ми вже згадували. Від часів реформи календаря Григорієм XIII, Юліанський календар о-півнівся в порівнянні з Григоріанським на дальших три дні, так, що нині різниця між ними є 13 днів. Григоріанський календар за той сам час, себто за 366 років, припізнився в порівнянні із сонцем всього на 3 години.

Беручи до уваги усі висвітлені факти можна сказати, що прийняття Григоріанського календаря греко-католицького та православного церковю було б не тільки дуже корисне з практичного боку (спільне святкування свят із іншими християнськими віроісповідан-

ПОМЕР Я. БІБЕРОВИЧ, ОТАМАН УГА.

Дня 18 листопада 1948 помер у Відні після довшої недуги отаман УГА Ярослав Біберович у 65-літній році життя. Покійник родився в Коломиї, був по фаху військовим інженером-сапером, а після розпаду австрійської монархії перейшов на службу Західно-Української Народної Республіки. Іменований зразу військовим представником в Угорщині, він став згодом дипломатичним представником ЗУНР у Будапешті, а відтак послом ЗУНР в Німеччині на місці пох. д-ра Евгена Левіцького. Після ліквідації правительства ЗУНР Покійник осів постійно у Відні, де працював у різних будівельних фірмах. Оставив жінку і сестру на схитальщині та брата Володимира, що від довшого часу живе в Канаді.

На 4 стор.

Роля НТШ у відродженні української нації

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Багато передше зробили відомі дослідники української мови, історії та етнографії. Однак працюючи серед ненормальних обставин та часто неконтрольованих співпрацівників спеціалістами тої самої наукової ділянки, вони помилялися. Шойно зорганізована наукова установа, в якій праця та дослідження кожного вченого були продискутовані та піддавалися контролі збірної співпраці, заки були опубліковані як засади української науки, дали результати справді епохального значення.

Наукове Товариство ім. Шевченка працює цілої низки мовознавців доказало безсумнівною самостійністю української мови. Сила їх наукових аргументів привернула навіть офіційну російську академію наук зайняти в цій справі позитивне становище та подати російському уряду довідома, що українська мова це не „южнорусское наречіє“ російської мови, а тільки самостійна мова окремого народу.

В кабінетах та в виданнях Наукового Товариства ім. Шевченка ясно була розроблена українська історія та її відношення до історії народів російського та польського. Поводі з баламутних обляків східно-європейської історії тільки завдяки історикам Наукового Товариства ім. Шевченка став зникати історичний обман про спільну Русь, бо виринула ясна концепція, що тисячлітнє минуле української землі це історія України, а минулого Московщини треба шукати на землях московського народу. Зник теж історичний обман польської науки про Польщу на українських землях.

Українські етнографи, працюючи в Науковім Товаристві ім. Шевченка, основно прослідкували та доказали, що український нарід своєю цілою культурою та цілою своєю духовністю це окрема та самостійна нація, з власною індивідуальністю, з власним культурним минулим та з окремими власними духовними шляхами на майбутнє.

При Науковім Товаристві імені Шевченка велась теж дослідження фізичного характеру української землі, дослідження географії, геології, а вкінці дослідження над вселюдськими науками необмеженими простором одного народу. Ще недавно, світом призабутий нарід через своє Наукове Товариство імені Шевченка став вносити свою частину в скарбницю вселюдської науки та

Д-р Іван Раковський голова Наукового Товариства ім. Т. Шевченка в Америці

На сам Святий Вечір по новому стилю, дня 24-го грудня м. р. прибув кораблем Марієн на постійний побут до Америки сеньор українських вчених та голова Наукового Товариства ім. Шевченка, проф. д-р Іван Раковський. Сидючий, 74-літній проф. Іван Раковський приїхав зі своєю ріднею, дружиною Софією та її сестрою Марією Грушевською. Рівночасно з батьком прибув син проф. Раковського, Мирослав, радієвий інженер, зі своєю дружиною, сінком та тецією п-ною Пацановською. Покищо, д-р Іван Раковський та його рідня замешкали в Нью-Йорку.

Д-р Іван Раковський, це відомий український антрополог, учень батька української антропології Хведіра Вовка, світової слави вченого зі Східної України. За молодших років д-р Іван Раковський учителював як гімназійний професор в Коломиї, а потім у Львові. За польських часів він був професором Тайного Українського Університету у Львові, а по його замкненню був професором Української Католицької Богословської Академії у Львові аж до 1939.

Його наукові заслуги та милу товариську вдачу оцінили й українські вчені, згуртовані біля Наукового Товариства ім. Шевченка, вибираючи його головою тої найстаршої української установи, що саме того року обходить 75-ліття свого існування. Д-р Раковський вів НТШ продовж сімох років перед війною та продовж воєнного лихоліття. По приході більшовиків до Львова (1939) він оіав на місці. Однак ситуація під новою окупацією ставала невниосима. Червоні замкнули НТШ, українська свободна наука припинилася.

Д-р І. Раковський рішився піти на еміграцію, що й зробив на початку 1940 року, в-

ІСТОРІЯ ЩАДНИЧОГО БАНКУ ЮНІОН СКВЕР СЕЙВІНГС БАНК В НЬЮ ЙОРКУ.

Згаданий банк існує від 1867 р. Він перенісся до дому під ч. 20 Юніон Сквер з давнішого приміщення під ч. 516 Бродвей. Там він був заінкорпорований в 1848 р. і до 1905 р.

Р. Г. Бровне, президент Юніон Сквер Сейвінгс Банку.

був званий як Інститутшен Фор Сейвінгс оф Мерчант Клеркс. Він повстав водночас з Торговельною Палатою Нью Йорку й Меркантайл Лайбері Асошіейшен.

Около половини минулого століття Юніон Сквер став ре-

Альберт Сторк, секретар Юніон Сквер Сейвінгс Банку, який буде управителем філії.

зиденціональною секцією міста й туди зайшли багатші родини. У цілій околиці були гарні дерева, а по середині Юніон Сквер був водограй, з якого випливала вода, спроваджена з збірника Нью Кроуотер. Вода трискала до верхів високих дерев. Провідні ньюйорські родини мали свої доми довкруги Юніон Скверу. Теперішнє приміщення під ч. 20 Юніон Сквер було збудоване в 1907 р. Його відновлено й перебудовано всім модерно в 1938 р. (ор.)

користуючи пригожо обставину. Однак під німцями не міг голова НТШ добитися дозволу на вікриття НТШ, і ця установа була приневолена існувати під нацистами напівтайно.

Перед другим приходом більшовиків до Львова (1944) голова НТШ, подібно як біля дві третини дійсних членів тої установи, перенесли на захід, де в Мюнхені обновили діяльність тої української установи в березні 1947, під дальшим головством д-ра Івана Раковського.

Розуміючи, що українська наука в теперішній ситуації спокійно може розвиватися тільки за морем на вільній американській землі, д-р Раковський рішився виїхати до Америки.

Щиро вітаємо цого заслуженого українського вченого та патріота на американській землі з надією, що він зможе і тут даліше продовжити свою корисну працю.

БАНК МАС ШІОТ БІЛЬЮНІВ

Нью Йорк. — Банк оф Америка Нешенел Трост енд Сейвінгс Асошіейшен згадує, що з днем 31 грудня 1948 р. він мав грошей на суму шість більйонів доларів. Є це найбагатший банк у світі.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВИТЕ СПІВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЮНОВИХ МАЄТКУ ЦЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ

How will you greet him?

Many will toast this fellow's arrival with champagne and cheers.

And when they shout "Happy New Year"—they know it will be just that... for them.

There'll be others, of course, whose cup will be bitter and cheerless. To them 1959 will promise just one more year of disappointment and failure—another year of "have-nots!"

How will you "see in" that year ahead?

Your answer lies in the plans you are making today for the future happiness and security of your family and yourself. It lies in a systematic saving plan—one that builds and builds for the future.

Many are finding the best answer in U.S. Savings Bonds—the wisest, surest of all investments. These Bonds are guaranteed by the U.S. Government—guaranteed to pay you back \$4 for every \$3 you put in, after ten years.

Now is the time to start saving, automatically, this easy, painless way. Enroll today in the Payroll Savings Plan. Or, if you're not on a payroll, ask your bank about the equally convenient, equally profitable Bond-A-Month Plan.

Remember—U.S. Savings Bonds say happy, happy New Year in 1959!

AUTOMATIC SAVING IS SURE SAVING —U.S. SAVINGS BONDS

This Advertisement is a Contribution to the National U. S. Savings Bonds Drive by

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc. A Fraternal Benefit Society "SVOBODA" UKRAINIAN DAILY

Високоповажану паню МАРІЮ СКУБОВУ вітаємо з

РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ

та бажаємо щастя й здоров'я!

Вдячні: родина ГОРБАЧЕВСЬКИХ, родина ПАВЛОВСЬКИХ, родина ВУДЕКІВ та родина ПАЛІВ з батьками.

